

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U002608

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-06-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корчашкіна Любов Анатоліївна

2. Korchashkina Lubov Anatoliiyvna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.18

Назва наукової спеціальності: Ґрунтознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-06-2015

Спеціальність за освітою: 8.070801

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська академія аграрних наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.354.02

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Форма власності:

Сфера управління: Українська академія аграрних наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05

Тема дисертації:

1. Особливості та регулювання процесів трансформації і міграції азотовмісних сполук в заплавних ґрунтах Лівобережного Лісостепу
2. Peculiarities and regulation of the processes of transformation and migration of nitrogenous compounds in floodplain soils in Left Bank Forest Steppe

Реферат:

1. Об'єкт - трансформація азотовмісних сполук, особливості її екологічно безпечної регуляції в заплавних ґрунтах різного генезису та використання. Мета - встановити особливості трансформації азотовмісних сполук у заплавних ґрунтах Лівобережного Лісостепу, на основі яких відкоригувати існуючі заходи з регулювання азотного режиму в напрямі забезпечення екологічної стабільності в системі заплавного землекористування. Методи - експедиційний, польовий, модельно-вегетаційний, лабораторно-модельний, лабораторно-аналітичні дослідження. Результати досліджень оброблено методами варіаційного, кореляційного та дисперсійного аналізів. Теоретичні результати - визначено ключові фактори, що зумовлюють процеси трансформації та міграції сполук азоту заплавних ґрунтів Лівобережного Лісостепу

України. Доведено вплив гранулометричного складу ґрунту на процес пролонгації вивільнення азоту з органічної речовини та перехід його в мінеральні форми. Встановлено різноманітну профільну диференціацію азотного пулу залежно від особливостей морфолого-генетичної будови алювіального ґрунту, а також строків та доз внесення азотних добрив. Оцінено роль рослинного покриву, мікробіологічних та біохімічних показників як вирішальних чинників процесів трансформації азотовмісних сполук заплавних ґрунтів. Практичні результати - на основі отриманих результатів досліджень з питань азотних трансформацій відкореговано заходи з екологічно безпечного регулювання азотного режиму в основних різновидах заплавних ґрунтів та попередження екологічних ризиків в системі інтенсивного луківництва. Новизна - полягає у визначенні параметрів азотного пулу в основних різновидах алювіальних ґрунтів Лівобережного Лісостепу, а також ступеню піддатливості азотовмісних сполук алювіально-лучних ґрунтів трансформаційним процесам, їх азот-мобілізувальної та азот-імобілізувальної здатності. Встановлено специфіку процесів трансформації азотовмісних сполук досліджених ґрунтів, обумовлених особливими умовами їх функціонування. Отримали подальший розвиток теоретичні основи екологічно безпечного регулювання азотних функцій алювіальних ґрунтів: максимально можливе обмеження застосування промислових мінеральних добрив (передусім, азотних) і перехід до біологічних методів регулювання азотного живлення рослин. Ступінь впровадження - результати досліджень впроваджено в СТОВ "Карат" Нововодолазького району Харківської області на площі 55 га заплавних лук. Окремі положення дисертаційної роботи можна використовувати у навчальному процесі при викладанні дисциплін з ґрунтознавства та охорони ґрунтів. Галузь - природоохоронна та сільське господарство.

2. Object - transformation of nitrogenous compounds, especially its ecologically safe regulation in floodplain soils of different genesis and use. Purpose - to define features of the nitrogenous compounds transformation in floodplain soils of Left Bank Forest Steppe on which to correct the existing measures to regulate nitrogen regime in the direction of environmental sustainability in the floodplain land. Methods - expedition, field, model-growing, laboratory-model, laboratory-analytical research. Results of research are processed by methods of variational, correlational and dispersive analyses. Theoretical results - key factors which regulate the processes of transformation and migration of nitrogen compounds in floodplain soils of Left Bank Forest Steppe of Ukraine were determined. It was proved the influence of soil particle size distribution on the process of prolongation of the release of nitrogen from organic matter and its transition into a mineral form. It was established diverse profile differentiation of nitrogen pool, depending on the characteristics of morphological and genetic structure of alluvial soil, term and doses of nitrogen fertilizers. The role of vegetation, microbiological and biochemical parameters as the decisive factor in the process of transformation of nitrogen compounds floodplain soils was estimated. Practical results - based on the results of studies on nitrogen transformations it were revised measures for the environmentally safe management of nitrogen regime in the main types of floodplain soils and prevention of environmental risks in the intensive grassland. Novelty - consists in defining the parameters of the nitrogen pool in the main types of alluvial soils of Left Bank Forest Steppe and the degree of compliance of nitrogenous substances of alluvial meadow soils to the transformation processes, their nitrogen- mobilizing and nitrogen-immobilizing ability. Degree of application - results of studies were implemented in "Karat Ltd", Novovodolazhskiy district, Kharkiv region in the area of 55 ha of floodplain meadows. Certain provisions of the thesis can be used in the educational process in teaching disciplines of soil science and soil conservation. The field is nature protection and agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трускавецький Роман Степанович

2. Truskavetskiy Roman Stepanovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топольний Федір Пилипович

2. Топольний Федір Пилипович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горін Микола Олександрович

2. Горін Микола Олександрович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мірошниченко Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мірошниченко Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.